

Bruselj, 16. november 2018
(OR. en)

13987/18

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0236(COD)

ESPACE 61	MI 807
RECH 476	ENER 364
COMPET 748	EMPL 515
IND 331	CSC 314
EU-GNSS 25	CSCGNSS 9
TRANS 518	CSDP/PSDC 633
AVIATION 146	CADREFIN 333
MAR 164	CODEC 1921
TELECOM 389	IA 379

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Št. predh. dok.:	13980/18 + COR1
Št. dok. Kom.:	9898/18 + ADD 1-4
Zadeva:	<i>Priprava zasedanja Sveta Evropske unije (konkurenčnost (notranji trg, industrija, raziskave in vesolje)) 29. in 30. novembra 2018</i> Uredba o vzpostavitvi vesoljskega programa Unije (prva obravnava) – poročilo o napredku

I. UVOD

1. Komisija je 6. junija 2018 Evropskemu parlamentu in Svetu predstavila navedeni predlog uredbe.

2. Predlagana uredba je eden od nadaljnjih ukrepov, sprejetih na podlagi sporočila Komisije o vesoljski strategiji za Evropo. Splošni cilji predlaganega novega programa so naslednji:
- zagotavljati, kadar je mogoče na svetovni ravni, visokokakovostne, najsodobnejše ter po potrebi varne vesoljske podatke, informacije in storitve, ki izpolnjujejo sedanje in prihodnje potrebe ter lahko uresničijo politične prednostne naloge Unije;
 - čim bolj povečati socialno-ekonomske koristi, vključno s spodbujanem kar najširše uporabe podatkov, informacij in storitev, ki jih zagotavljajo komponente vesoljskega programa;
 - povečati varnost Unije in njenih držav članic, njeno svobodo delovanja in njeno strateško avtonomnost;
 - spodbujati vlogo Unije na mednarodnem prizorišču kot vodilnega akterja v vesoljskem sektorju in krepiti njeno vlogo pri reševanju globalnih izzivov ter podpiranju globalnih pobud.
3. Cilj predlaganega vesoljskega programa je zagotoviti kontinuiteto in razvoj sistemov Galileo in EGNOS (skupna evropska geostacionarna navigacijska storitev), satelitskega navigacijskega sistema EU GNSS in programa Copernicus, svetovno najbolj naprednega sistema za opazovanje Zemlje. Pobuda za spremljanje razmer v vesolju (SSA) bo z zagotavljanjem zaščite pred nevarnostmi iz vesolja pripomogla k dolgoročni trajnosti in varnosti vesoljskih dejavnosti. Nova pobuda za vladne satelitske komunikacije (Govsatcom) bo državam članicam in varnostnim akterjem EU omogočila dostop do varnih satelitskih komunikacij.

4. Komisija predlaga:

- Poenostavitev in racionalizacijo veljavnega pravnega okvira EU za vesoljsko politiko. Vesoljske dejavnosti imajo tokrat prvič eno samo pravno podlago (člen 189 PDEU, vesolje). Predlog v enem besedilu združuje in usklajuje različna pravila, ki so bila do zdaj zapisana v ločenih uredbah ali sklepih, in dodaja nove elemente.
- Zagotovitev proračunskih prispevkov in mehanizmov ob upoštevanju izida pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. Skupni proračun za program naj bi znašal 16 milijard EUR v tekočih cenah za obdobje 2021–2027, pri čemer so sredstva okvirno razdeljena na naslednji način: za Galileo and EGNOS: 9,7 milijarde EUR; za Copernicus: 5,8 milijarde EUR; za SSA in Govsatcom: 0,5 milijarde EUR.
- Vzpostavitev enotnega in poenostavljenega sistema upravljanja. Komisija bo še naprej pristojna za upravljanje celotnega programa. Po predlogu Komisije naj bi se Agencija za evropski globalni navigacijski satelitski sistem preimenovala v „Agencijo EU za vesoljski program“ in naj bi postopoma okrepila podporo izkoriščanju in tržnemu uveljavljanju vesoljskih dejavnosti EU ter imela večjo vlogo pri zagotavljanju varnostne akreditacije vseh komponent programa. Evropska vesoljska agencija (ESA) bo kot vir izjemnega strokovnega znanja še naprej pomemben partner pri tehničnem in operativnem izvajanju evropskega vesoljskega programa.
- Opredelitev in standardizacijo varnostnega okvira vesoljskega programa, zlasti v zvezi z načeli, ki jih je treba spoštovati, postopki, ki jih je treba upoštevati, in ukrepi, ki jih je treba sprejeti.

5. Odbor Evropskega parlamenta za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE) je za poročevalca imenoval Massimiliana Salinija (EPP, IT) in naj bi predvidoma o osnutku poročila glasoval 21. novembra 2018. Na plenarnem zasedanju naj bi glasovali decembra 2018.
6. Evropski ekonomsko-socialni odbor je 17. oktobra 2018 sprejel in objavil mnenje¹, medtem ko Odbor regij mnenja še ni dal.

¹ Dok. 13686/18.

II. DELO V SVETU

7. Delovna skupina za vesolje je med bolgarskim in avstrijskim predsedovanjem ta predlog obravnavala na 20 sejah.
8. Ker je predlagana uredba del svežnja predlogov, ki so povezani z novim večletnim finančnim okvirom, določbe s proračunskimi posledicami ali horizontalne določbe ne bodo obravnavane, dokler ne bo dosežen nadaljnji napredek v razpravah o večletnem finančnem okviru. Te določbe, ki so v besedilu navedene v oglatih oklepajih, se nanašajo na podnebne cilje (uvodna izjava 13), zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi s pravno državo v državah članicah (uvodna izjava 22), udeležbo tretjih držav v programu EU (člen 7(2)), lastništvo in uporabo sredstev – pogodbe ali druge dogovore s tretjimi stranmi (člen 9(3) in (4)) in finančna sredstva za izvajanje vesoljskega programa (člen 11(1)).
9. Ocena učinka, priložena temu predlogu, je bila 13. in 26. junija 2018 podrobno preučena, pri čemer je bila posebna pozornost namenjena vidikom, glede katerih so delegacije zaprosile za dodatna pojasnila. Na podlagi odgovorov na kontrolni seznam so se pojavila tudi nekatera specifična vprašanja, ki jim je bilo treba nameniti posebno pozornost in o njih poglobljeno razpravljati.
10. Delegacije so pozdravile predlog Komisije, ki temelji na vesoljski strategiji za Evropo iz leta 2016, ter na splošno podprle poenostavitev in racionalizacijo pravil ter predlagani finančni okvir. Po mnenju držav članic je nadaljevanje vodilnih vesoljskih programov (Galileo, Copernicus in EGNOS) izjemno pomembno, zelo dobrodošli pa so tudi elementi, povezani s konkurenčnostjo „starih“ in „novih“ vesoljskih akterjev, zlasti malih in srednjih ter zagonskih podjetij, pa tudi elemente o vesolju kot gibal digitalnega gospodarstva, sinergij z drugimi programi Unije, vključevanja in ukrepov za krepitev zmogljivosti.

III. GLAVNA ODPRTA VPRAŠANJA IN POMEMBNEJŠE SPREMEMBE BESEDILA

11. Delovna skupina za vesolje je zaključila pregled besedila, razen določb, ki se nanašajo na varnost, v zvezi s katerimi je delovna skupina julija 2018 zaprosila za mnenje Varnostnega odbora Sveta (CSC).

12. Zadnji kompromisni predlog predsedstva je objavljen v dodatku k temu dokumentu (dok. 13987/18 ADD 1). Razprave so se vrtele okoli naslednjih tem:

- a) Upravljanje (členi 27–32): besedilo je bilo dodatno izboljšano, da bi bila pojasnjena delitev vlog med posameznimi akterji (Komisija, države članice, Agencija Evropske unije za vesoljski program in Evropska vesoljske agencije (ESA)). Treba je nadaljevati delo, da bi se bolje opredelil obseg dejavnosti, ki naj bi jih izvajala agencija Unije.

V zvezi z upravljanjem je bil spremenjen člen 107 „Postopek v odboru“, tako da zajema različne sestave programskega odbora: medsektorsko sestavo in sestavo za posamezno komponento, ki imajo vse enake pravice. Sestavo za varnost bo treba še pregledati, ko bo na voljo mnenje Varnostnega odbora Sveta.

- b) Dostop do vesolja (člen 5): treba je nadaljevati delo, da se opredeli obseg dejavnosti v zvezi z dostopom do vesolja.
- c) Splošne določbe (členi 1–10): opredelitve pojmov so bile usklajene s spremembami različnih delov besedila, dodane pa so bile tudi nekatere nove. Dodatno in podrobneje so bile pojasnjene določbe v zvezi s komponentami in cilji programa.
- d) Proračunski prispevek in mehanizmi (členi 11–13): dodana je bila zgornja meja za prerazporeditev sredstev med posameznimi kategorijami odhodkov.

- e) Finančne določbe (členi 14–26): dodana je bila določba o odboru za javna naročila, ki bo spremljal postopek javnega naročanja, dodatno pojasnjenih pa je bilo tudi nekaj določb. Kljub temu je glede tega naslova potrebnega več dela, zlasti glede člena 25 „Zaščita bistvenih varnostnih interesov Unije“.
 - f) Programske komponente (Galileo in EGNOS, Copernicus, Spremljanje razmer v vesolju (SSA) in Govsatcom) (členi 43–69): več določb je bilo dodatno in podrobneje pojasnjenih.
 - g) Agencija Unije (členi 70–99): dodanih je bilo več pojasnil v zvezi z določbami glede delovanja agencije Unije.
 - h) kazalniki (priloga): oblikovana sta bila dva sklopa kazalnikov, eden za letno poročanje in drugi za večletna ocenjevanja izvajanja programa.
13. Predsedstvo se zaveda, da je kljub znatnim prizadevanjem in doseženemu precejšnjemu napredku treba nadaljevati delo. Zato bo delovni skupini za vesolje kmalu predstavilo spremenjen kompromisni predlog, da bi bil dosežen splošni dogovor o besedilu in bi lahko Coreperju predlagalo, da ga pooblasti za čimprejšnji začetek pogajanj z Evropskim parlamentom.

IV. ZAKLJUČEK

14. Odbor stalnih predstavnikov in Svet naj se seznani s tem poročilom o napredku, doseženem pri preučevanju predloga uredbe o vzpostavitvi vesoljskega programa Unije.
-